

Onderzoek financiële goede voornemens

Een onderzoek naar financiële goede
voornemens voor 2019



Inhoudsopgave

.....

Samenvatting	4
Inleiding	7
Resultaten	
Financiële goede voornemens	8
Overstappen en verhuizen in 2019	12
Impact nieuwe wet- en regelgeving 2019	15
Verandering eigen bijdrage Wmo	18
Bijlage:	
Onderzoeksverantwoording	21

Wijzer in geldzaken

Onderzoek financiële goede voornemens

December 2018

Dit onderzoek is uitgevoerd door:

SAMR Marktvinders



Samenvatting

Samenvatting (1 van 2)

Achtergrond en opzet

- ▶ Eind 2018 heeft SAMR Marktvinders in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar financiële goede voornemens. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van n=1.000 Nederlanders in de leeftijd 18+.

Financiële goede voornemens

- ▶ Veel respondenten noemen (meer) sparen spontaan als goed voornemen. Als zij gevraagd worden naar een specifieke lijst met financiële goede voornemens komen zuiniger aan doen en minder onnodige uitgaven doen sterk naar voren. De geneigdheid om financiële goede voornemens te maken neemt af met de leeftijd: 27% van de 65-plussers is dit niet van plan tegen 3% van de groep 18-24 jaar.
- ▶ De kosten waar men het vaakst op wil besparen zijn de dagelijkse boodschappen en winkelen. In de groep 18-24 jaar wil men opvallend vaak besparen op winkelen, uit eten gaan en koffie drinken/halen.

Overstappen en verhuizen in 2019

- ▶ 3 op de 10 Nederlanders zijn op dit moment overgestapt van zorgverzekering, of zijn dit van plan. Ouderen (45-plus) doen dit minder vaak dan jongeren (45-min).
- ▶ Bijna 1 op de 5 Nederlanders (18%) is van plan in 2019 te gaan verhuizen. Daarvan is de helft (9%) van plan te verhuizen naar een huurhuis, en de andere helft (9%) van plan te verhuizen naar een koophuis. Van de respondenten die naar een koophuis willen verhuizen is één derde van plan zeker de hypotheek over te sluiten, en geeft nog een derde aan zich in ieder geval te oriënteren.

Samenvatting (2 van 2)

Impact nieuwe wet- en regelgeving 2019

- ▶ Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan dat zij komend jaar niets speciaals of extra's doen om te besparen na de BTW-verhoging. De maatregel die het meest genoemd wordt is om boodschappen voortaan te halen bij een goedkopere supermarkt.
- ▶ Vooral jongeren (18-24) geven aan dat zij niet weten wat de impact van de nieuwe wetgeving is op hun portemonnee. De leeftijdsgroep 25-34 jaar is het meest enthousiast over het uitgebreide partnerverlof. Respondenten in de leeftijdsgroepen 25-34 jaar en 35-44 jaar zijn het vaakst van plan om zorgverzekeringen te vergelijken t.b.v. eventueel overstappen.

Veranderingen eigen bijdrage Wmo

- ▶ 12% van de respondenten in het onderzoek maakt gebruik van de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). Van hen weet 73% dat de eigen bijdrage verandert naar maximaal €17,50 per 4 weken. Gemiddeld gezien verwacht men dat dit €74 per maand zal schelen.



Inleiding

Inleiding



- ▶ Eind 2018 heeft SAMR Marktvinders in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar financiële goede voornemens. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van n=1.000 Nederlanders in de leeftijd 18+. In de bijlage is een uitgebreide onderzoeksverantwoording gegeven.
- ▶ De gegevens zijn verzameld door middel van een vragenlijst. De vragenlijsten zijn online door de respondenten ingevuld. Het veldwerk vond plaats van 14 tot en met 16 december 2018.
- ▶ In de volgende hoofdstukken worden de resultaten besproken. Allereerst gaan we in op de financiële goede voornemens, vervolgens op de plannen om over te stappen van zorgverzekering of te verhuizen in 2019. Daarna bespreken we wat de impact van de nieuwe wet- en regelgeving is voor respondenten en tot slot gaan we in op de veranderingen in de eigen bijdrage van de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning).
- ▶ In de figuren in dit rapport worden de resultaten van de totale doelgroep op hoofdlijnen weergegeven. In de tekstkaders onder of naast de figuren zijn de verschillen tussen relevante subgroepen (verschillen naar leeftijd, opleidingsniveau en sekse) beschreven.



Resultaten: Financiële goede voornemens

(Meer) sparen vaak genoemd als goed financieel voornemen

Uitkomsten:

- ▶ Op de open vraag naar goede voornemens noemen respondenten vaak dat zij (meer) willen sparen.
- ▶ Andere voornemens die worden genoemd zijn zuiniger leven of rond (blijven) komen van het huidige inkomen. Hypotheek aflossen wordt door een enkeling genoemd.
- ▶ Een aanzienlijk deel van de respondenten (+/-275) geeft aan dat zij geen (specifieke) financiële goede voornemens hebben.



Welke financiële goede voornemens heb jij voor 2019? (open vraag; n=1.000)

"Overstappen op verzekeringen als mij dat geld bespaart. Aanbiedingen kopen, besparen op gas rekening door cv op 10 graden te zetten en wat vaker de gashaard aan in de woonkamer."

"Zorgvuldige overdachte aankopen doen."

"Meer geld overhouden elke maand."

"Graag wil ik voldoende verdienen om naast het kunnen betalen van mijn vaste lasten, rond de 400/500 euro over te houden voor leuke dingen."

"Sparen en verstandig investeren in eigen woning."

"Meer rendement uit vermogen zien te krijgen."

"Veel sparen voor later en dat ik de postcode loterij mag gaan winnen."

"Schulden aflossen en meer opzij zetten."

"Meer sparen."

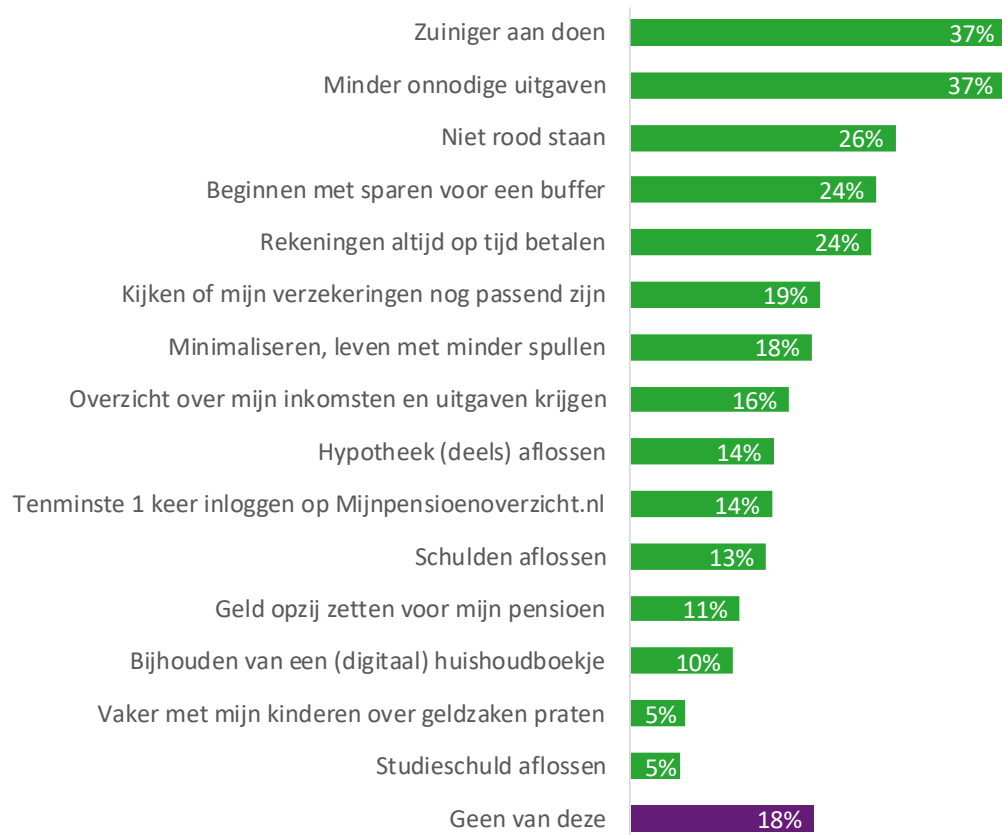
"Opslag vragen, iedere maand nog iets meer opzij zetten / sparen (meer dan ik nu al doe)."

"Ik studeer af en ga er financieel hopelijk behoorlijk op vooruit door m'n eerste baan. Ik wil dan graag consequent(er) en meer sparen als buffer en voor leuke dingen."

Zuiniger aan doen en minder onnodige uitgaven meest populaire financiële goede voornemens

Hieronder staat een lijst met mogelijke goede voornemens. Welke financiële goede voornemens heb jij voor 2019? Goede voornemens zijn dingen die je volgend jaar anders zou willen doen, bijvoorbeeld vaker of juist minder vaak.

(meerdere antwoorden mogelijk; n=1.000)



► **Uitkomsten:** De meest genoemde financiële goede voornemens, wanneer men kan kiezen uit de lijst die hier links staat, zijn zuiniger aan doen en minder onnodige uitgaven doen.

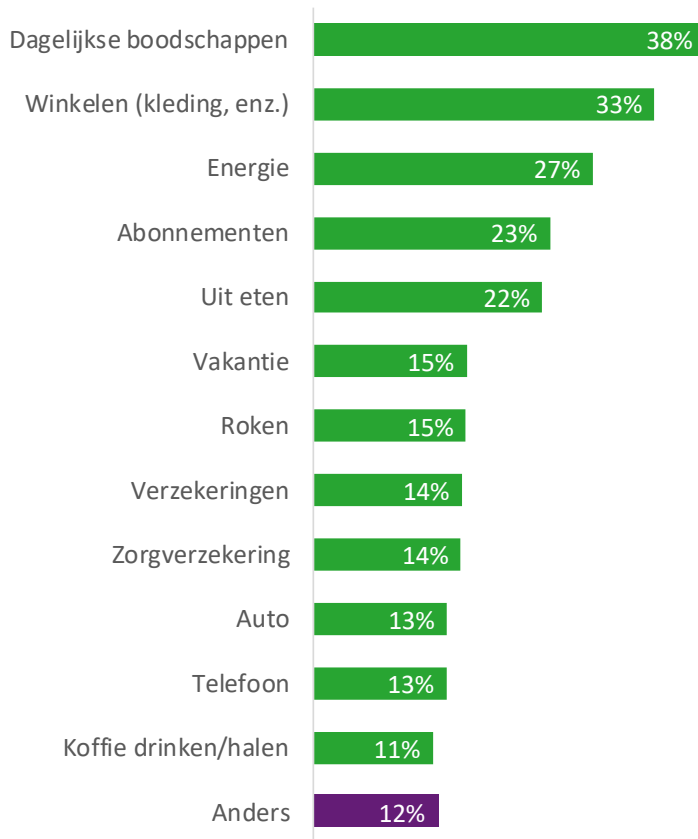
► Verschillen tussen subgroepen:

- Jongere respondenten (18-44 jaar) zijn vaker voornemens om te beginnen met sparen voor een buffer dan ouderen (55+).
- 'geld opzij zetten voor pensioen' wordt weinig genoemd door 65-plussers.
- Het voornemen om tenminste 1 keer in te loggen op mijnpensioenoverzicht.nl wordt het vaakst genoemd door de leeftijdsgroep 55-64 jaar (25%).
- De geneigdheid om financiële goede voornemens te maken neemt af met de leeftijd: slechts 3% van de respondenten 18-24 jaar geeft aan geen financiële goede voornemens te hebben, tegen 27% van de 65-plussers.
- Daarnaast zien we dat laagopgeleiden vaker dan middelbaar- of hoogopgeleiden aangeven geen financiële goede voornemens te hebben (26%).
- Mannen nemen zich vaker dan vrouwen voor om niet rood te staan, rekeningen altijd op tijd te betalen, te kijken of verzekeringen nog passend zijn en in te loggen op mijnpensioenoverzicht.nl. Vrouwen zijn vaker voornemens te starten met sparen voor een buffer.

Op dagelijkse boodschappen en winkelen wil men het meest besparen

Op welke kosten wil jij volgend jaar besparen?

(meerdere antwoorden mogelijk; n=1.000)



► **Uitkomsten:** De meest genoemde besparingsposten voor 2019, wanneer men kan kiezen uit de lijst die hier links staat, zijn de dagelijkse boodschappen en winkelen.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

- In de leeftijdsgroep 18-24 jaar valt op dat zij meer dan andere groepen willen besparen op winkelen (45%), uit eten gaan (35%) en koffie drinken/halen (30%).
- Besparen op boodschappen (50%) en auto (22%) worden het meest genoemd door de groep 25-34 jaar.
- Besparen op verzekeringen is vooral populair binnen de groep 35-44 jaar (23%).
- De leeftijdsgroepen 18-24 jaar en 25-34 jaar geven minder dan de oudere groepen aan dat zij willen besparen op energie. 65-plussers geven het minst van allen aan te willen besparen op telefoonkosten (6%).
- Midden- en laagopgeleiden willen vaker besparen op roken dan hoogopgeleiden (beiden 18%, hoogopgeleid: 8%).
- Mannen willen vaker besparen op energie (31%), abonnementen (27%) en auto (17%), vrouwen vaker op de dagelijkse boodschappen (43%) en winkelen (41%).



Resultaten: Overstappen en verhuizen in 2019

3 op de 10 Nederlanders stappen over van zorgverzekering of zijn dit van plan

Stap je voor 1 februari 2019 over van zorgverzekeraar? (één antwoord mogelijk; n=1.000)



- Ja, dit heb ik al gedaan
- Nog niet, dit ben ik wel van plan
- Nee, maar ik heb wel mijn eigen risico aangepast
- Nee

► **Uitkomsten:** Iets meer dan 1 op de 10 respondenten was op het moment van het onderzoek al overgestapt van zorgverzekering, nog eens 2 op de 10 waren dit van plan. 7% heeft het eigen risico aangepast, maar blijft bij de huidige verzekeraar.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

- Vooral de leeftijdsgroep 25-34 jaar is al vaak overgestapt: 19%. Daarnaast is nog eens 27% van deze groep het van plan.
- In de leeftijdsgroep 18-24 jaar heeft 14% het eigen risico aangepast en is 27% van plan om over te stappen van verzekering.
- Binnen de leeftijdsgroep 35-44 jaar is op dit moment 'slechts' 12% overgestapt, maar is 32% dit nog wel van plan.
- Van de leeftijdsgroepen 45-54, 55-64 en 65+ is een veel kleiner deel overgestapt of van plan dit te doen: respectievelijk 67%, 77% en 77%.
- Ook midden- en laagopgeleiden zijn vaker van plan om niet over te stappen dan hoogopgeleiden, waarbij middelbaar opgeleiden dit vaker van plan zijn dan laagopgeleiden (hoog: 55%, midden: 64%, laag: 73%).

9% van de Nederlanders verhuist naar een nieuw koophuis in 2019

Ben je van plan in 2019 te verhuizen? (één antwoord mogelijk; n=1.000)



- Ja, naar een (ander) koophuis
- Ja, naar een (ander) huurhuis
- Nee

Wanneer je gaat verhuizen, ben je van plan om je hypotheek over te sluiten? (één antwoord mogelijk; n=89)



- Ja, zeker
- Misschien, ik ga me wel oriënteren
- Nee
- Weet ik (nog) niet
- Het is mijn eerste koophuis

- **Uitkomsten:** 18% van de Nederlanders is van plan te verhuizen in 2019: 9% naar een huurhuis en 9% naar een koophuis. Van de Nederlanders die naar een koophuis verhuizen, is het merendeel van plan de hypotheek over te sluiten (34%) of zich in ieder geval te oriënteren (32%).
- **Verschillen tussen subgroepen:**
 - Verhuizen is vooral aan de orde voor jongere groepen. Binnen de groepen 45-54, 55-64 en 65+ geven respectievelijk 87%, 92% en 94% van de respondenten aan niet van plan zijn te verhuizen. Binnen de groep 35-44 jaar is dit met 80% ook een groter aandeel dan binnen de groepen 18-24 (64%) en 25-34 jaar (66%).
 - Binnen de groep 18-24 jaar verwacht men vooral vaak te verhuizen naar een (ander) huurhuis (21%), binnen de groep 25-34 jaar gaat het vaker over een (ander) koophuis (21%).
 - Hoogopgeleiden geven minder vaak aan niet van plan te zijn te verhuizen (78%) dan middelbaar (84%) en laagopgeleiden (87%).
 - Binnen de vraag over het oversluiten van de hypotheek zijn geen significante verschillen te zien.

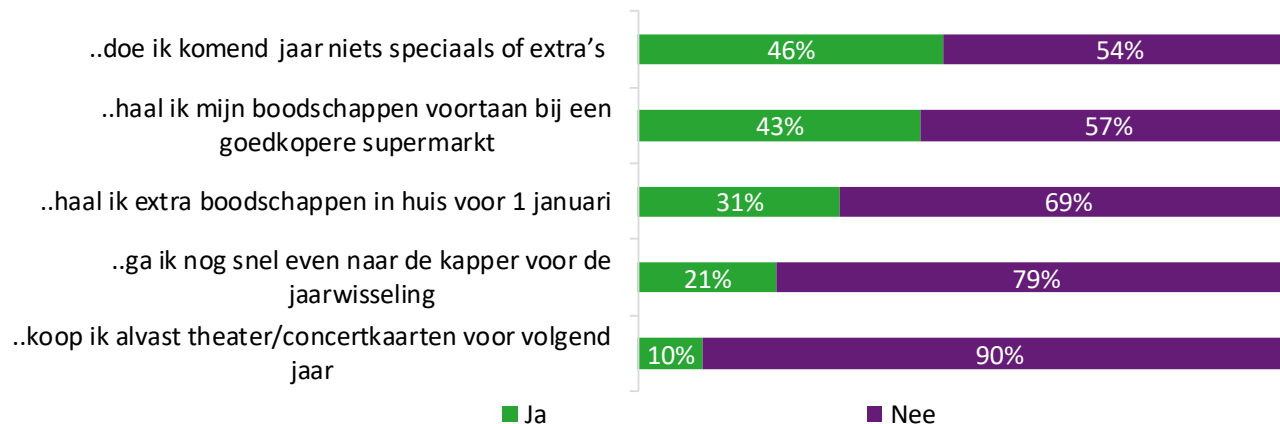


Resultaten: Impact nieuwe wet- en regelgeving 2019

Iets minder dan de helft van de Nederlanders doet in 2019 niks speciaals om te besparen na de BTW-verhoging

Per 1 januari 2019 gaat het lage BTW-tarief omhoog van 6% naar 9%. Dat betekent dat de meeste dagelijkse boodschappen waaronder etenswaren en (niet-alcoholische) dranken duurder worden. Hoe ga jij hier mee om? Om te besparen...

(één antwoord mogelijk; n=1.000)



► **Uitkomsten:** Gevraagd naar manieren om te besparen met het oog op de aankomende BTW-verhoging, geeft ongeveer de helft van de respondenten aan dat zij komend jaar niets speciaals of extra's doen. De maatregel die het meest genoemd wordt, is om boodschappen voortaan te halen bij een goedkopere supermarkt. Daarnaast geven drie op de tien respondenten aan extra boodschappen in huis te halen voor 1 januari. Naar de kapper gaan vóór 1 januari en het kopen van theater/concertkaarten worden minder vaak genoemd.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

- Over het geheel gezien geven de leeftijdsgroepen 18-24 en 25-34 jaar (en in mindere mate de groep 35-44 jaar) het vaakst aan op één van deze manieren te besparen.
- Daarnaast geven hoog- en middelbaar opgeleiden vaker aan op één van deze manieren te willen besparen, dan laagopgeleiden.

Meer dan de helft van de Nederlanders geeft aan zuiniger met energie om te willen gaan door het verhogen van de energielasting.....

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? (één antwoord mogelijk; n=1.000)



► **Uitkomsten:** 53% van de respondenten vindt het positief dat het partnerverlof naar 5 dagen gaat. 55% vindt het belangrijk om financiële goede voornemens te hebben, 58% wil vanwege het verhogen van de energielasting zuiniger met energie omgaan. Bijna de helft van de respondenten geeft aan dat zij niet goed weten welke invloed de veranderingen in wet- en regelgeving op de eigen portemonnee hebben (47%). Als het gaat over de zorgverzekering geeft 39% aan verzekeringen te vergelijken om eventueel een nieuwe af te sluiten, en geeft 17% aan het eigen risico te verhogen zodat men minder premie hoeft te betalen.

► **Verschillen tussen subgroepen:** De leeftijdsgroep 25-34 jaar is het meest enthousiast over partnerverlof (68% (helemaal) eens), net als hoog- en middelbaar opgeleiden (61% en 53%) en vrouwen (57%, tegen 48% van de mannen). Hoog- en middelbaar opgeleiden vinden het vaker belangrijk financiële goede voornemens te hebben dan laagopgeleiden (56% en 58% tegen 46%). De leeftijdsgroepen 25-34 jaar en 35-44 jaar zijn het vaakst van plan verzekeringen te vergelijken (48% en 50%). Vooral jongeren (18-24) weten niet goed wat de invloed van de nieuwe wet- en regelgeving is op hun portemonnee (59%). De leeftijdsgroepen 55-64 jaar en 65+ geven het minst vaak aan het eigen risico te verhogen (beiden 7%).



Resultaten: Verandering eigen bijdrage Wmo

Bijna driekwart van de Wmo-gebruikers is op de hoogte van de verandering in de eigen bijdrage

Maak je gebruik van de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)? (één antwoord mogelijk; n=1.000)



■ Ja

■ Nee

Ben je ermee bekend dat per 1 januari 2019 de eigen bijdrage van de Wmo verandert naar maximaal €17,50 per 4 weken? (één antwoord mogelijk; n=123)



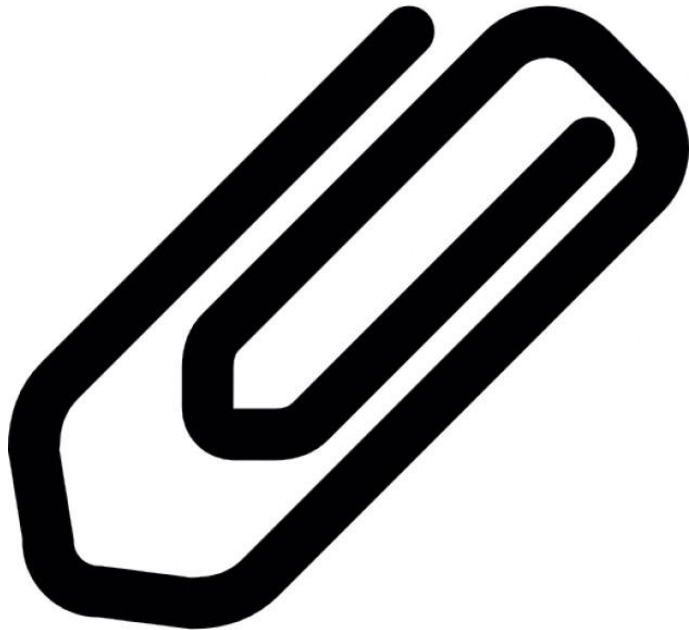
■ Ja

■ Nee

► **Uitkomsten:** 12% van de respondenten in dit onderzoek maakt gebruik van de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). Van hen is 73% op de hoogte dat de eigen bijdrage verandert naar maximaal €17,50 per 4 weken. Gemiddeld gezien verwacht men dat dit €74 euro per maand gaat schelen.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

- Laagopgeleiden maken vaker dan hoog- en middelbaar opgeleiden gebruik van de Wmo (15% tegen 13% en 10%).



Bijlagen

Bijlage 1: onderzoeksverantwoording

Elementen	Uitleg
Onderzoek	Financiële goede voornemens
Doelgroep	Nederlanders 18+
Methode	Online afname (CAWI), bron: Research Now SSI. De gemiddelde invultijd was 4 minuten.
Onderzoekperiode	Het veldwerk vond plaats van 14 tot en met 16 december 2018.
Steekproef	De steekproef is representatief getrokken naar de kenmerken sekse, leeftijd en opleidingsniveau van de respondenten.
Weging	De steekproef is gewogen naar de gouden standaard van de MOA (2017). Hierbij wordt gekeken naar huishoudgrootte, geslacht, leeftijd, opleiding en Nielsen MOA-regio. De wegefficiency was 96%.
Verschillen	De verschillende uitkomsten van de specifieke subgroepen zijn statistisch getoetst. Indien de gevonden verschillen significant zijn, is het voor 95% zeker is dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toeval.